

Juel på slottet

Kongernes Samling er netop blevet et Jens Juel maleri rigere. Portrættet forestiller kronprinsesse Marie og hendes datter, prinsesse Caroline, og er malet omkring år 1800. Maleriet har været nedarvet i en sidegren af den kongelige familie i 200 år, men er nu udstillet på slottets første sal i selskab med ti andre værker af Juel på Rosenborg.

Juel (1745-1802) var kongehusets, adelens og det velstående borgerskabs feterede portrætmaler, og næsten alle periodens indflydelsesrige personer blev malet af ham. I 1780 blev Juel hofportrætmaler, og de fleste kongelige familiemedlemmer blev portrætteret op til flere gange af kunstneren. Kronprinsesse Marie var blevet portrætteret på et over to meter højt maleri otte år tidligere, mens Juel malede hendes mand, den senere Frederik 6., allerede kort før hans konfirmation i 1783.

I Juels malerier mødes det yndefulde med virkelighedsnære skildringer. Gengivelsen af landets kronprinsesse gående på sine flade fødder i en have uden symboler på sin værdighed ville have været utænkelig et par årtier tidligere. Med den franske revolution fulgte en frigørelse i kunsten, som Juel var blevet eksponeret for under sin årelange udlandsrejse, og han kunne derfor efterleve de for tiden moderne krav og forventninger til kunsten, der også var ved at opstå i Danmark.

Portrættet er også kunsthistorisk interessant, fordi det skildrer intimsfæren og er en gengivelse af moder og barn "spontant" spadserende. Netop omkring århundredeskiftet malede Juel mange mødre med børn, og helt i tidens ånd fik børnene lov til at udfolde sig, og familiefølelser kom til udtryk på en anden måde end tidligere.

Maleriet er ikke signeret eller dateret, men vi har to samtidige kilder til det. I Juels sidste leveår besøgte den senere Christian 8., der var stærkt kulturhistorisk interesseret, jævnligt Juels atelier for at følge med i hvilke malerier, kunstneren var i gang med. Efter et besøg i atelieret d. 25. januar 1800 skrev den senere konge til sin far: "Papa, mine sødskende og jeg har været hos Juul for at see et Malerie af Kronprindsessen og Caroline".

C. Zeuthen gengav Frederik 6.s arbejds- og soveværelse på en akvarel i 1840 efter kongens død. På akvarellen kan man se maleriet hænge på væggen bagved kongens seng. Til venstre i billedet ses kongens hvidmalede skrivepult. Den er i dag udstillet på Rosenborg – og vil nu kunne nikke til maleriet igen som for halvanden hundrede år siden.

Maleriet er erhvervet til Rosenborg med støtte fra Augustinus Fonden, Ny Carlsbergfondet og Kulturstyrelsen.

